

Čís. 4004.

Zákon na ochranu známek slovy (původního textu) »in Verkehr setzt« v § 23 klade váhu na stav věci v době přechodu zboží do oběhu. Záleží proto pro skutkovou podstatu § 23 zákona na tom, zda zboží, třebaž jen na obalu (§ 11 zákona) bylo (neoprávněně) označeno cizí známkou (nebo způsobem s ní šálivě zaměnitelným — hledisko § 25 zákona) v době, kdy z vůle obviněného přešlo hmotně (reálně) a právně v dispoziční moc jiné osoby (kupitele).

Spadá-li obchodní označení podniku v jedno se slovní ochrannou známkou pro podnik zapsanou, nemůže býti vedle přečinu podle § 23 zák. o ochr. zn. přičítán i přečin podle § 24 zákona.

Byl-li přečin podle § 23 zák. o ochr. zn. spáchán prodejem zboží (košil) v balícím papíru, jehož nápis obsahoval slova, chráněná pro jinou firmu jako zapsaná známka, nezáleží na tom, jak byla chráněná slova na obalu vytištěna, ani na tom, že na něm byl i údaj jména a adresy pachatelovy.

Subjektivní skutková podstata přečinů podle § 23 zák. o ochr. zn. a podle § 29 (1) zák. o nekalé soutěži.

Výrok zrušovacího soudu, že jednání obžalovaného nebude již předmětem dalšího řízení a rozhodování, víže nejen soud nalézací, nýbrž i zrušovací.

(Rozh. ze dne 21. listopadu 1930, Zm I 691/29).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací po ústním líčení zmateční stížnost soukromé obžalobkyně do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne 16. července 1929, jímž byl obžalovaný podle § 259 čís. 3 tr. ř. zproštěn z obžaloby pro přečiny podle §§ 23 a 24 zákona na ochranu známek ze dne 6. ledna 1890, čís. 19 ř. zák. a § 29 zákona proti nekalé soutěži ze dne 15. července 1927, čís. 111 sb. z. a n., zavrhl, pokud čelila proti odstavcům I a), III a) až d) rozsudkového výroku. Vyhověl jí však, pokud napadla rozsudek prvního soudu v odstavcích I b a II; zprošťující rozsudek v těchto výrocích zrušil jako zmatečný a věc vrátil soudu své stolice, by v rozsahu tohoto zrušení znova o ní jednal a rozhodl.

Důvody:

Jest především vyznačiti stanovisko zrušovacího soudu ke zmateční stížnosti, pokud se, nanejvýš podle výkladu zástupce soukromé obžalobkyně při zrušovacím roku, domáhá toho, by byl obžalovaný uznán vinným i přečinem podle § 24 zákona o ochraně známek pro činy, kladené mu za vinu prvním obžalovacím spisem a spadající do roku 1926. Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyslovil v rozhodnutí ze dne 5. listopadu 1928, č. j. Zm I 652/27, že jednání, kladené obžalovanému za vinu (v první obžalobě) s hlediska § 24 zák. o ochr. zn., nebude již předmětem

dalšího řízení a rozhodování v této věci. Výrokem tím byl nalézací soud vázán při druhém rozhodování o téže obžalobě, a řídil se jím i v nyní napadeném rozsudku. Zrušovací soud, vycházející ze svého již zaujatého stanoviska, nemůže rovněž přistoupiti k řešení otázky, zda se obžalovaný zažalovaným jednáním z roku 1926 provinil i proti zákazu oné státi zákona, pročez v tom směru ponechává zmínky a konečný návrh zmateční stížnosti nepovšimnutými. Zprošťující výrok rozsudku co do jednání, jež bylo obžalovanému kladeno za vinu v první obžalobě s hlediska přečinu podle § 23 zák. o ochr. zn., prodávání a na prodej chování pánských košil a kravat v měsících červnu, červenci a srpnu roku 1926, — napadá zmateční stížnost, dovolávající se důvodu zmatečnosti podle čís. 9 a) § 281 ř. tr. jako právně mylný. Uplatňuje, že ke skutkové podstatě onoho přečinu stačí eventuální zlý úmysl (*dolus eventualis*), a z toho, že obžalovaný používal na obalech svého zboží známky chráněné pro soukromou obžalobkyni i ještě v roce 1928, v době, kdy již nemohl býti na omylu v tom směru, že nemá firmu a že se nemůže dovolávat výhody § 5 zák. o ochr. zn., — dovozuje, že nebyl na omylu ani po dobu uvedenou v první obžalobě (červenec—srpen 1926), nýbrž že používal při své obraně, která vedla zrušovací soud k jeho rozsudku ze dne 5. listopadu 1928, č. j. Zm I 652/27, pouhé výmluvy, a že by se nebyl dal odvrátiti od trestného jednání, ani kdyby byl měl jistotu, že se dopouští trestného činu. Vpravdě neuplatňuje tu stížnost — kromě toho, co praví o postačitelnosti eventuálního zlého úmyslu k naplnění subjektivní skutkové podstaty § 23 zák. o ochr. zn., čemuž jest ovšem přisvědčiti — hmotněprávní důvod zmatečnosti podle čís. 9 a) § 281 ř. tr., nýbrž formální důvod zmatečnosti podle čís. 5 téhož paragrafu, vytýkajíc rozsudku nalézacího soudu, že, uvažuje o subjektivní stránce viny obžalovaného — po stránce objektivní v rozsudku předpokládané — nepřihlédl i k oné skutečnosti. Ale z uplatňované okolnosti, poukazující prý k tomu, že se obžalovaný jen vymlouval, háje se omylem, nijak nelze logicky odvoditi, že jednal v roce 1926 právě v eventuálním zlém úmyslu, a zmateční stížnost jinak nic neuvádí na skutkových výsledcích trestního řízení, co by bylo mělo nalézací soud přiměti k uvažování, zda obžalovaný nejednal alespoň v takovém zlém úmyslu. Co do případů pozastavených první obžalobou (případy z roku 1926), je tedy zmateční stížnost bezdůvodná, pokud se týče není provedena po zákonu.

Rozsudkovému řešení otázky, zda se obžalovaný dopustil přečinu podle §§ 23 a 24 zák. o ochr. zn. v roce 1928 prodeji košil, vytýká stížnost právní mylnost. V tomto směru jest jí dáti za pravdu. Rozsudek zjistil, že obžalovaný ve dvou případech prodal zákazníkům po frakové košili, již dal v původním obalu se značkou »Erco« do žlutého balícího papíru, jenž měl nápis obsahující i slova »Zur englischen Flotte«, chráněná pro soukromou obžalobkyni jako zapsaná známka. Rozsudek si správně uvědomuje, že podle § 11 zákona o ochraně známek platí vše, co je ve známkovém zákoně řečeno o označování zboží, i pro jeho obaly, a proto v zásadě rovněž správně obrací zřetel k tomu, zda označení umístěná na obalu, který přičinil obžalovaný, znamenala zásah do znám-

kových práv soukromé obžalobkyně. Než otázku, co je zásahem do takových práv, nestaví si nalézací soud správně a neřídí se správným právním hlediskem ani při řešení otázky zaměnitelnosti pozastaveného označení s chráněnou známkou. Nejdeť s hlediska známkového práva o ochranu kupujícího obecenstva před oklamáním o původu zboží, nýbrž o ochranu práva majitele zapsané známky na výhradnost jejího používání. Toto právo je porušeno, jestliže někdo neoprávněně zboží, své (vlastní) nebo cizí výroby označuje bezprostředně nebo na obalech známkou samou nebo způsobem s ní podle měřítka, udaného v § 25 zák. o ochr. zn., šálivě zaměnitelným. Nesejde proto na tom, zda kupitelé nemohli býti o tom v nejasnu, že obžalovaný nezamýšlel vydávati košile, které prodával způsobem již naznačeným, za svůj výrobek a za své zboží, jak se vyjadřuje rozsudek, jenž tu zřejmě nechce jen řešiti stránku subjektivní, nýbrž nepokládá za danu ani objektivní skutkovou podstatu přečinu podle § 23 zák. na ochr. známek. Zamýšlel-li snad nalézací soud — což z rozsudku není dosti spolehlivě seznatelné — svými slovy poukázati i na to, že podle zjištění nebylo zboží v době, kdy se kupitel pro ně rozhodoval, ještě uvedeno ve spojení s tím označením, jež bylo natištěno na obalech teprve dodatečně přičiněných, — bylo by mu namítnouti, že chápe pojem dávání do obchodu příliš úzce, neboť zákon slovy původního textu § 23 »in Verkehr setzt« klade váhu na stav věci v době přechodu zboží do oběhu; podle toho záleží pro skutkovou podstatu § 23 zákona o ochraně známek na tom, zda zboží (třeba jen na obalu, podle zásady § 11 zákona) bylo (neoprávněně) označeno cizí známkou (nebo způsobem s ní šálivě zaměnitelným — hledisko § 25 zákona) v době, kdy z vůle obviněného přešlo hmotně (reálně) (a právně) v disposiční moc jiné osoby, v první řadě kupitele (srovnej Abel, System des österreichischen Markenrechtes, str. 217). Pro objektivní skutkovou podstatu záleží tedy jen na tom, zda obžalovaný dával do oběhu (na prodej choval) zboží označené způsobem již uvedeným. Rozsudek na tuto otázku přímo neodpovídá. Klade-li důraz na to, že nápis na obalech obžalovaného uváděl zevrubně celou adresu obchodu obžalovaného, čímž patrně chtěl říci, že těmito dalšími údaji je vyloučena záměna s chráněnou známkou soukromé obžalobkyně, přehlíží, že by takové dovozování mělo po případě význam jen, kdyby bylo zjištěno, že i chráněná známka soukromé žalobkyně — s níž jest porovnávati pozastavené označení zboží — obsahuje údaje o jménu majitele a o sídle podniku, a že právě tyto údaje jsou pro známku význačné (srovnej rozh. sbírky trestní č. 3436).

V souzeném případě rozsudek — ač to nezjišťuje — nepochybuje o tom, že chráněná známka soukromé obžalobkyně zní »Zur englischen Flotte« a neobsahuje údaje onoho druhu. Měl proto nalézací soud uvážiti, že přídatek jména a adresy obžalovaného není okolností rozlišovací, ano kupiteli nemusí býti známo, pro koho je chráněná známka zapsaná, a že ani okolnost, jak jsou na obalech obžalovaného vytištěna slova »Zur englischen Flotte«, nemá váhy vzhledem k ustanovení § 2 zákona z 30. července 1895, čís. 108 ř. zák., podle něhož je oprávněnému volno užívati

známkových slov i v jiné formě provedení, než jak byla uložena (srovnej Abel, Markenrecht, str. 194 a násl., Adler, Markenrecht str. 219 a 235). Byla-li takto na nesprávném právním podkladě posouzena otázka objektivní skutkové podstaty přečinu podle § 23 zák. o ochr. zn., nemůže rozsudek zachrániti jeho zjištění po stránce subjektivní, jež musí spočívat na správném pojetí otázky objektivní a na zásadě, že se k náležitosti »vědomosti« ve smyslu oné stati zákona nevyžaduje než vědomí obžalovaného o jsoucnosti cizího práva známkového a úmyslnost jednání, znamenající zásah do tohoto práva, při čemž stačí podle ustáleného výkladu zákona i eventuální zlý úmysl. Rozsudek zaujímá ono stanovisko i k obvinění obžalovaného z přečinu podle § 24 zákona o ochraně známek. Budiž k tomu podotčeno, že, spadá-li obchodní označení podniku v jedno se slovní ochrannou známkou pro podnik zapsanou, nemůže býti vedle přečinu podle § 23 zák. o ochr. zn. přičítán i přečin podle § 24 téhož zákona (srov. rozhodnutí víd. sbírky č. 3210, 2023, 1510 a 1454). Pokud by tedy označení zboží obžalovaného nezakládalo i porušení takových v § 24 zák. o ochr. zn. oprávněnému k výlučnému užívání vyhrazených označení, jež nejsou pojata do jeho ochranné známky, nebylo by přípustné uznati obžalovaného vedle přečinu podle § 23 vinným i přečinem podle § 24 zákona. O tom se jednak rozsudek ani po skutkové stránce nevyslovil, jednak bylo soudu prvé stolice vyhraditi, by rozhodl o obvinění obžalovaného pro přečin podle § 24 zák. o ochr. zn. pro případ, že při novém projednání věci znovu nebudou shledány veškeré skutkové náležitosti přečinu podle § 23 zákona. Podle řečeného bylo zmateční stížnosti vyhověti, pokud napadla rozsudek pro zproštění obžalovaného z druhé obžaloby pro přečiny podle §§ 23 a 24 zák. na ochr. zn., spáchaný prodejem košil v roce 1928, a rozsudek, jenž v té příčině neobsahuje ani po objektivní ani po subjektivní stránce zjištění spočívající na správném právním pojetí, v onom rozsahu zrušiti a věc vrátiti do prvé stolice, by byla v tomto rozsahu znovu projednána a rozhodnuta. Dalšími vývody zmateční stížnosti, najmě k důvodu zmatečnosti podle čís. 5 § 281 tr. ř. netřeba se již zabývati.

Bezdůvodnou shledána však zmateční stížnost, pokud napadla rozsudek co do zproštění obžalovaného ve směru přečinu podle § 29 odst. 1 zákona proti nekalé soutěži. Rozsudek předpokládá, že si obžalovaný skutečně ve všech čtyřech směrech počínal způsobem za vinu mu kladeným; neprobírá sice veškeré náležitosti onoho přečinu po stránce objektivní, ale zakládá zprošťující výrok na přesvědčení, že obžalovaný nevolil ono označení k tomu účelu a v tom úmyslu, by tím přivodil ve styku zákaznickém záměnu tvrzenou soukromou obžalobkyní, t. j. záměnu se zvláštním označením jejího podniku. Zmateční stížnost uplatňuje proti tomuto zjišťovacímu výroku patrně s hlediska čís. 9 a) § 281 tr. ř., že nalézací soud právně mylně odpírá soukromé obžalobkyni ochranu podle § 29 zák. proti nekalé soutěži proto, že nemá podniku ani filiálek na území Československé republiky. Tato výtky je bezdůvodná, neboť z rozsudku nelze vyčísti, že nalézací soud zaujímá toto stanovisko. Rovněž pod hledisko § 281 čís. 9 a) tr. ř. spadá další výtky

týkající se toho, že rozsudek na podporu svého zjištění uvádí i, že jednání obžalovaného nebylo v rozporu s ustanovením článku 20. obchodního zákona. Ať je však správné, co uvádí zmateční stížnost, nebo není, je zjevno, že tento, ostatně jen podpůrně uváděný, názor nalézacího soudu nepatří na stránku subjektivní, nýbrž týká se objektivní stránky činu. Netřeba se jí tedy zabývat, poněvadž na řešení této otázky nezáleží, obstojí-li před zákonem proti námitkám soukromé obžalobkyně rozsudkový výrok vylučující úmyslnost činu, jež je předpokladem jeho trestnosti, nanejvýš ana soukromá obžalobkyně ani nenapadá objektivní zjišťovací výroky rozsudku, jimiž byla vyloučena zaměnitelnost pozastavených označení se jménem, s firmou nebo se zvláštním označením, pokud se týče se zvláštním zevnějším zařízením podniku soukromé obžalobkyně. Zmateční stížnosti se však nepodařilo ani dalšími vývody dokázat právní mylnost nebo formální vadnost řečeného zjišťovacího výroku po stránce subjektivní. Poněvadž zákon sám vyžaduje ke skutkové podstatě prvního případu § 29, by bylo užito jména, firmy nebo zvláštního označení podniku způsobem, který je s to, by takovou záměnu přivodil, jest zjevno, že nemusí za všech okolností a vždy takové použití vésti k jeho trestnosti podle oné stati zákona. Byl tedy nalézací soud oprávněn, ba povinen dbáti rozdílu mezi obojím označením a zkoumati, zda je způsob, zvolený obžalovaným, podle názoru zákaznických kruhů s to, by přivodil záměnu, a pro otázku úmyslu obžalovaného, takovou záměnu přivoditi, směl ba musil nalézací soud dbáti toho, zda ze způsobu označení, zvoleného obžalovaným, plyne závěr pro onen úmysl. Proto výtku, že rozsudek dbal rozdílu mezi obojím označením, je právně bezdůvodná. Ovšem byl nalézací soud povinen dbáti i všech ostatních okolností, vyšlých snad při hlavním přelíčení najevo a nasvědčujících tomu, že obžalovaný jednal v úmyslu § 29 zák. proti nek. soutěži. Zmateční stížnost v té příčině — věcně uplatňujíc důvod zmatečnosti podle čís. 5 § 281 tr. ř. — uvádí, že rozsudek opomíjí skutečnosti, z nichž je patrné, že obžalovaný napodobil i v jiném směru výpravu zboží obžalobkyně, jak prý je viděti ze vzorců předložených při hlavním přelíčení. Ale podle protokolu o hlavním přelíčení nebylo při něm toto stanovisko zaujímáno soukromou obžalobkyní, o napodobení její výpravy zboží obžalovaným nebylo jednáno a není zejména v protokole zapsáno, co mělo býti doloženo ukázkami, na něž patrně zmateční stížnost **naráží a o nichž není zjevno, že které doby pozastaveného počínání si obžalovaného pocházejí**. Zmateční stížnost tudíž proti onomu zjišťovacímu výroku nalézacího soudu neuplatňuje ani právně ani formálně žádnou námitku, která by výrok ten činila zmatečným. Bylo ji proto v tomto směru zavrhnouti jako bezdůvodnou.

Čís. 4005.

§ 25 jest jen rozšířením zásady § 23 zákona o ochraně známek na takové označení, při nichž jde o šálivé napodobení chráněné známky.

Předpokladem trestnosti podle § 23 a 25 zákona jest, že bylo označeno šálivou značkou zboží, a že takto označené zboží bylo dáno do oběhu nebo chováno na prodej.